

Koondumisele nr 43/2019 Auto-Bon Oy / Veho Eesti Aktsiaselts loa andmine

1. Koondumine

25.11.2019 esitas Auto-Bon Oy volitatud esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt sõlmisid Auto-Bon Oy ja Veho Oy Ab 19.11.2019 aktsiate ostumüügilepingu. Lepingust tulenevalt omandab Auto-Bon Oy 100%-i Veho Eesti Aktsiaselts aktsiakapitalist.

Tehingu tulemusena kuulub Veho Eesti Aktsiaselts koondumise teate esitanud äriühingu Auto-Bon Oy valitseva mõju alla konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 25.11.2019 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes Ametlikud Teadaanded. Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

2. Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 2 kohaselt on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 kohaselt on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on käesoleva koondumise osalisteks Auto-Bon Oy ja Veho Eesti Aktsiaselts.

Auto-Bon Oy (registrikood 1068382-9) on Soomes registreeritud äriühing, mis kuulub Scandy Holding Ltd kontserni, mille üle omab valitsevat mõju füüsiline isik [...]. Auto-Bon Oy ja tema tütarettevõtjad tegelevad peamiselt Soomes Citroën, DS ja Peugeot kaubamärgiga sõiduautode ja tarbesõidukite ning seonduvate varuosade ja autotarvikute maaletoomise ja hulgimüügiga. Auto-Bon Oy tegeleb ka Balti riikides, läbi oma tütarettevõtja Auto-Bon Baltic OÜ, Peugeot kaubamärki kandvate sõiduautode ja tarbesõidukite maaletoomise ja hulgimüügiga ning seonduvate varuosade ja autotarvikute maaletoomise ja hulgimüügiga.

Scandy Holding Ltd kontserni kuuluvad ettevõtjad Hyundai Motor Finland Oy, Suzuki Motor Finland Oy, Isuzu Motor Finland Oy ja SY Motor Oy tegelevad Eestis vastavalt Hyundai, Suzuki, Isuzu ning SsangYong kaubamärke kandvate sõiduautode ja tarbesõidukite ning seonduvate varuosade ja autotarvikute maaletoomise ja

hulgimüügiga. Kontserni kuuluv ettevõtja Hyundai Motor Baltic Oy Eestis müügitulu ei oma, vaid tegeleb kontserni esindamisega Balti riikides.

Veho Eesti Aktsiaselts (registrikood 10283692) on Eestis registreeritud äriühing, mille põhitegevuseks on uute Citroën kaubamärgiga sõiduautode ja tarbesõidukite ning seonduvate varuosade ja autotarvikute maaletoomine ja hulgimüük. Samuti tegeleb Veho Eesti Aktsiaselts uute Citroën ja Honda kaubamärgiga sõiduautode ja tarbesõidukite ning seonduvate varuosade ja autotarvikute jaemüügiga, sõiduautode ja tarbesõidukite hoolduse ja remondiga, sõiduautode ja tarbesõidukite renditeenuste osutamisega ning kasutatud autode jaemüügiga.

3. Õiguslik hinnang

3.1 Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Koondumise osaliste 2018. aasta käive Eestis oli kokku üle 6 000 000 euro ja vähemalt kahe koondumise osalise Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 2 000 000 eurot, mistõttu kuulub nimetatud koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

3.2. Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määruse nr 69 Koondumise teate esitamise juhendi (edaspidi Juhend) § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15% ühise turuosa. Sama paragrahvi lõike 3 punkti 2 kohaselt on vertikaalselt mõjutatud kaubaturuks iga kaubaturg, kus tegutseb üks või mitu koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, mis eelneb või järgneb kaubaturule, kus tegutseb mõni teine koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluv ettevõtja, ning kus mõne osalise individuaalne turuosa või osaliste ühine turuosa on vähemalt 25%, olenemata sellest, kas nad on tegelikult müüja ja ostja suhetes või mitte.

Auto-Bon Oy-ga samasse kontserni kuuluvad ettevõtjad ning Veho Eesti Aktsiaselts tegelevad sõiduautode ja tarbesõidukite maaletoomise ja hulgimüügiga. Seega tekib horisontaalne kattuvus koondumise osaliste tegevuste vahel sõiduautode ja tarbesõidukite maaletoomise ja hulgimüügi osas.

Kuna Veho Eesti Aktsiaselts tegeleb ka uute sõiduautode ja tarbesõidukite ning nende varuosade ja autotarvikute jaemüügi kaubaturul Eestis, tekib koondumise osaliste tegevuste vahel ka vertikaalne seos.

Uute sõiduautode ja tarbesõidukite hulgemüügi ja jaemüügi eristamine on kohati hägustunud. Seda ilmestab ka koondumise osalise Veho Eesti Aktsiaselts tegevus, kus hulgi- ja jaemüük on koondunud ühe ettevõtja kätte, ehk on Citroëni hulgemüük Eestis valdavalt kontsernisisene. Konkurentsiamet ei ole uute sõiduautode ja tarbesõidukite hulgi- ja jaemüügi kaubaturgude analüüsimisel hulgi- ja jaemüüki eristanud. Tuginedes oma varasemale praktikale¹, võib ka käesoleva koondumise puhul hinnata koondumise mõju uute sõiduautode ja tarbesõidukite hulgemüügi kaubaturule võttes aluseks Autode Müügi- ja Teenindustevõtete Eesti Liidu (AMTEL) 2018. aasta koondandmeid, mis kajastavad Eestis müüdud uute sõiduautode ja tarbesõidukite mahtusid. Andmete kohaselt oli müüdud uute sõiduautode ja tarbesõidukite arv 31614. Koondumise osaliste poolt 2018. aastal müüdud uute sõiduautode ja tarbesõidukite arv kokku oli 4853. Auto-Bon Oy kontserni kuuluvate ettevõtjate osakaal moodustas sellest 9,2% ning Veho Eesti Aktsiaselts osakaal 6,2%. Eeltoodust tulenevalt kujuneb koondumise osaliste ühiseks turuosaks uute sõiduautode ja tarbesõidukite hulgemüügil ligikaudu 15,4%.

Koondumise osaliste äritegevuste vahel Eestis tekib horisontaalne kattuvus ka varuosade ja autotarvikute hulgemüügi osas. Konkurentsiamet ei ole varasemalt varuosade ja autotarvikute hulgi- või jaemüügi kaubaturgu eraldi piiritletud, vaid analüüsinud koos uute sõidukite hulgi- või jaemüügiga. Seda põhimõtet on järgitud ka antud koondumise hindamisel põhjusel, et uute sõiduautode ja tarbesõidukite nii hulgemüügiga kui jaemüügiga tegelevad ettevõtjad müüvad ainult nn originaalvaruosasid, ehk varuosasid ja lisaseadmeid, mis pärinevad sõiduki tootjalt ning neid ostavad sama marki sõiduki ostnud kliendid. Konkurentsiamet nõustub koondumise teate esitaja hinnanguga, et koondumise osaliste turuosad varuosade ja autotarvikute hulgemüügil võivad olla ligikaudu samad, mis sõidukite hulgemüügil. Samas võivad koondumise osaliste turuosad varuosade ja autotarvikute müügil kujuneda ka oluliselt väiksemaks, kuna kaubaturul tegutseb palju ettevõtjaid, kes müüvad ka universaalse kasutusega varuosasid ja autotarvikuid või mõnede teiste tootjate (peale sõiduki tootja) valmistatud tooteid.

Kuivõrd käesolev koondumine ei mõjuta oluliselt konkurentsiolukorda uute sõiduautode ja tarbesõidukite hulgemüügi ning varuosade ja autotarvikute hulgemüügi valdkonnas Eestis, ei ole tooteturgude ega nende geograafilise ulatuse täpne piiritlemine antud koondumise puhul vajalik.

3.3 Hinnang koondumisele

KonKS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsikaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

¹Nt Konkurentsiameti 10.05.2018 otsus nr 5-5/2018-033, Koondumisele nr 15/2018 Auto-Bon Oy / KW Bruun Baltic OÜ loa andmine; Konkurentsiameti 21.03.2011 otsus nr 5.1-5/11-008, Koondumisele nr 5/2011 Møller Auto Baltic AS ja AS Saksa Auto loa andmine; Konkurentsiameti 29.06.2012 otsus nr 5.1-5/12-021 Koondumisele nr 7/2012 OptiGroup Invest OÜ ja Viking Motors AS loa andmine.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Uute sõiduautode ja tarbesõidukite hulгимүүgi kaubaturul ning varuosade ja autotarvikute hulгимүүgi kaubaturul tegutseb lisaks koondumise osalistele mitmeid ettevõtjaid. Uute sõiduautode ja tarbesõidukite hulгимүүgi osas on koondumise teate kohaselt koondumise osaliste suurimateks konkurentideks Toyota Baltic Aktsiaselts (Toyota ja Lexus), City Motors Aktsiaselts (Renault ja Dacia), Aktsiaselts Auto 100 (Škoda ja Porsche), Moller Baltic Import SE (Volkswagen, Škoda), KIA Auto Aktsiaselts (Kia). Varuosade ja autotarvikute hulгимүүgi osas on koondumise osaliste konkurentideks sõiduautode ja tarbesõidukite hulгимүүgiga tegelevad ettevõtjad ning lisaks varuosade ja autotarvikute müügile spetsialiseerunud ettevõtjad, näiteks Balti Autoosad Aktsiaselts ja Mercantile AS.

Eeltoodut arvestades on Konkurentsiamet seisukohal, et käesoleva koondumise tulemusena ei muutu oluliselt konkurentsiolukord ega kaubaturgude struktuur. Samuti ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1 otsustab Konkurentsiamet

anda loa Auto-Bon Oy ja Veho Eesti Aktsiaselts koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 61 kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

/allkirjastatud digitaalselt/

Kristel Rõõmusaar
Konkurentsiameti juhataja – peadirektori asetäitja

Konkurentsiameti 10.12.2019 otsuse nr 5-5/2019-066 ärakiri on samane originaaliga. Ärakirjast on välja jäetud ärisaladused, vastavad kohad on tekstis tähistatud nurksulgudega.

/Svetlana Ljutova/ 16.12.2019

